

★ GOUDA ★
★ 750 ★
★ 1272 - 2022 ★

Geef
Gouda
door!

Jaarstukken 2022

gemeente
gouda

3.2 Energie en klimaat

Lasten * € 1.000
28.085

Baten * € 1.000
30.712

Percentage van totale uitgaven
9%

Waar staat het programma voor?

Het klimaat verandert. Er is steeds vaker sprake van weersomstandigheden die droogte, hitte en wateroverlast veroorzaken. Dit heeft gevolgen voor de woon- en leefomgeving. Dit programma beschrijft de inzet van de gemeente op het gebied van klimaatadaptatie, groen en water, bodemdaling en energietransitie. De ambitie is om in 2040 CO₂-neutraal en aardgasvrij te zijn. Zo werkt de gemeente aan de toekomstbestendige stad voor de volgende generaties.

Wat heeft Gouda bereikt?

Klimaatadaptatie: water en groen

In 2022 zijn meerdere acties uitgevoerd om de kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering te verminderen. Bij projecten in de openbare ruimte en ruimtelijke ontwikkelingen is het meekoppelen van klimaat- en groenopgaven een uitgangspunt. Samen met inwoners zorgt de gemeente voor het behouden en uitbreiden van het groen in de stad. De inzet op meer en kwalitatief beter groen draagt bij aan de biodiversiteit en het tegengaan van overlast van water, hitte en droogte.

Bodemdaling

Gouda ligt in een gebied met sterke bodemdaling. Dit heeft impact voor overheden, bewoners en ondernemers. Alle kennis en instrumenten die de gemeente samen met partners opdoet dragen bij aan een toekomstbestendige stad en regio. In 2022 is de Toolbox Stevige Steden opgeleverd, waarmee deze kennis voor iedereen toegankelijk wordt. Ook het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen, dat in 2022 is gevestigd in Gouda, gaat een belangrijke rol spelen in het delen van kennis en informatie.

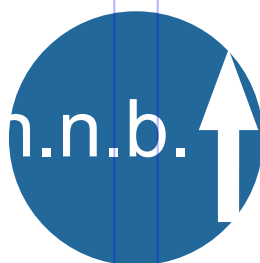
Energietransitie: gasloos bouwen en wonen

De gemeente wil de stad voorbereiden op de energietransitie. De energietransitie vraagt aanpassingen aan elk pand in Gouda. Keuzes kunnen daarom alleen met inwoners worden gemaakt. In 2022 zijn vele gesprekken gevoerd om te komen tot een gezamenlijke aanpak in Plaswijck Kern en Middenwillens-West. Het Gouds Isolatieprogramma is door de raad vastgesteld. Er zijn verschillende acties uitgevoerd om energiebesparing te stimuleren. In het Mobiel Energieloket kan iedereen terecht voor tips en informatie. En het eerste deel gemeentelijk vastgoed is verduurzaamd.

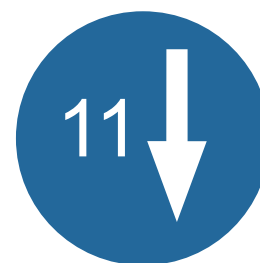
Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

minder restafval per inwoner: 2kg minder dan in 2019 en 81kg minder dan in 2016

geen metingen van meer of minder openbaar groen in de bestaande stad

11 kiloton meer CO₂ uitstoot door de gebouwde omgeving dan het jaar ervoor, na jaren van afname

3.2.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Duurzaamheid

In 2022 is een start gemaakt met de verkenningen die moeten leiden tot een integraal duurzaamheidsplan met routekaart richting een CO₂-neutraal Gouda in 2040. Dit is een samenspel van bestaand beleid waaronder de warmtetransitie en verduurzaming gemeentelijk vastgoed. Dit krijgt in 2023 verder vorm.

Klimaatadaptatie: water en groen

Verminderen kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering

Bij meerdere bouwontwikkelingen in de stad is de Structuurvisie Groen toegepast en zijn afspraken hierover vastgelegd in een overeenkomst. Bij de Blaauwe Haan en Livingstonelaan wordt respectievelijk 2.500m² en 958m² openbaar groen aangelegd.

Vanuit het Groenfonds zijn diverse locaties in de stad vergroend. Bij het Spinnewiel is 1.080 m² aan stenen verwijderd en groen teruggekomen. Ook op de Koningin Wilhelminaweg, Verloren Kost en Karnemelksloot is verharding verwijderd en vergroend. In 2022 is in totaal 1.320m² grijs omgezet naar groen. Ten slotte zijn er gerichte acties geweest van onder andere Gouda Bruist en de Tuinambassadeurs, zoals de actie 'Tegel eruit, Plant erin' en de aanleg van nieuwe geveltuintjes.

In 2022 zijn in de wijk Kort Haarlem en in de Wilhelmina van Pruisenlaan extra groen en een robuust hemelwatersysteem aangelegd. De werkzaamheden in de Vogelbuurt zijn gestart.

In het najaar was het nationale Boomfeestdag 2022. Door 25 kinderen van twee scholen zijn tien bomen geplant. Om inwoners te enthousiasmeren en informeren over groen en klimaatadaptatie zijn in 2022 vele acties georganiseerd. Bijvoorbeeld de duurzame markt, waar informatie gegeven werd over klimaatadaptatie, groene daken, afkoppelen en het aanleggen en belang van groen. Daarnaast zijn er ook kleinere acties uitgevoerd, zoals de boomspiegelstag, een bierviltjesactie en tegelophaalacties. Ook heeft de gemeente zes regentonnen aangeschaft die tijdens bijeenkomsten getoond worden.

Via huis-aan-huis bladen en sociale media zijn inwoners regelmatig geïnformeerd over werkzaamheden van de gemeente zoals ecologisch bermbeheer, natuurlijke oevers en grijs-wordt-groen initiatieven.

Eind 2022 zijn voor de derde keer tijdens een feestelijke bijeenkomst negen bomen geplant voor negen Goudse baby's. Ouders, grootouders en kinderen waren hierbij aanwezig. Op deze dag werd ook het bordje onthuld waarop de negen namen van de baby's geschreven staan.

Het jaarlijkse lidmaatschap van Stichting Steenbreek is in 2022 verlengd.

In 2022 hebben 98 perceeleigenaren gebruik gemaakt van de subsidieregeling groen-blaauwe daken. Er is in totaal 2.090 m² groen dak aangelegd. Naast de subsidie groen-blaauwe daken is er ook subsidie voor de aanschaf van een regenton. Hier hebben 232 inwoners gebruik van gemaakt.

Het Rijk heeft in 2021 de Impulsregeling Klimaatadaptatie gelanceerd. In 2022 is subsidie aangevraagd voor uitvoeren van extra klimaatadaptatieve maatregelen bij de projecten Wilhelmina van Pruisenlaan en de Middenmolenlaan. Daarnaast is subsidie aangevraagd om de vergroeningsprojecten te verbreden en extra geveltuinen aan te leggen in de wijk Kort Haarlem. De subsidie is toegekend.

In 2021 is subsidie aangevraagd voor het vergroenen van schoolpleinen. De Goejanverwelleschool heeft hier gebruik van gemaakt. In 2022 is ongeveer 25% van het schoolplein van de Goejanverwelleschool onthard en vergroend.

In 2022 zijn diverse acties van de vastgestelde klimaatadaptatiestrategie uitgevoerd. Klimaatadaptatie is actief onder de aandacht gebracht bij onderwijsinstellingen. Kennis wordt frequenter gedeeld door middel van actievere deelname in de samenwerkingsverbanden. Daarnaast is er een pilot gestart om het bedrijventerrein Gouwespoor gezamenlijk met de ondernemers klimaatadaptief in te richten. Ook is er intensief contact met de woningcorporaties over het thema klimaat. Het Convenant Klimaatadaptief Bouwen is bij meerdere projecten toegepast, zoals bijvoorbeeld in de projecten Lombok, Engelvaartlocatie, Hotelkavel en Stavorenweg.

Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit

In 2022 is het meetnet Biodiversiteit en waterkwaliteit in Gouda opgezet en uitgevoerd. Deze nulmeting laat zien hoe het staat met de biodiversiteit en waterkwaliteit in Gouda. De nulmeting geldt als referentiesituatie. Ook inwoners konden hun meting doorgeven via de website www.waarneming.nl

Om bewoners te informeren en enthousiasmeren zijn in 2022 meerdere excursies georganiseerd, waaronder een vleermuizenexcursie.

Ook in 2022 zijn, waar mogelijk, bermen ecologisch beheerd en natuurlijke oevers aangelegd. Duikers zijn waar nodig vergroot om het watersysteem te verbeteren, zoals bijvoorbeeld bij het Oranjeplein.

Gemeente Gouda heeft zich aangesloten bij de 'Regiowerkgroep Biodiversiteit Midden-Holland'.

Bodemdeling

Gouda heeft veel ervaring met het omgaan met bodemdaling. Afgelopen jaren is deze kennis verder ontwikkeld in samenwerking met andere overheden en kennisinstellingen. Deze kennis is nodig om de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden. De gemeente deelt de kennis met woningeigenaren, scholieren, bedrijven en overheden.

Kaderplan Bodemdaling Binnenstad

In 2022 kon het ontwerpproces voor de peilscheiding opnieuw worden opgepakt, na een besluit van de raad eind 2021 om deze niet meteen doorvoerbaar aan te leggen. De aanleg van peilscheiding is belangrijk om het waterpeil in de

laagste delen van de binnenstad te verlagen. Inwoners hebben nu veel overlast door het hoge waterpeil: het zorgt voor vochtproblemen in huis en overstromingen bij stevige buien.

Twee onderzoeken in het kader van het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad zijn in 2022 afgerond: het onderzoek naar 'hoogteverschillen' en het onderzoek naar de riolering op privéterrein. Voor het eerste onderzoek is verkend wat de gevolgen zijn van hoogteverschillen door bodemdaling op de langere termijn. Voor vier locaties in de binnenstad is de verwachte situatie over 50 en 100 jaar in beeld gebracht. Aan de hand daarvan is met verschillende stakeholders besproken welke problemen en oplossingen mogelijk zijn. Het onderzoek naar riolering op privéterrein maakt opnieuw duidelijk dat gemeente en inwoners, en inwoners onderling goed moeten samenwerken. Vanouds ligt de riolering ook achter de woningen en zijn inwoners verantwoordelijk voor beheer en onderhoud. Samen met de bewoners is de ligging van de riolering bij dat blok woningen in kaart gebracht. Er is besproken welke opties er zijn om het hemelwater apart af te voeren en vooral hoe de rioolvervanging het beste aangepakt zou kunnen worden. In 2023 wordt de haalbaarheid van de ideeën onderzocht.

Platform Slappe Bodem

Ook in 2022 zette de gemeente zich actief in voor de Coalitie Stevige Steden, ontstaan uit de Goudse Coalitie Stevige Stad, en voor het Platform Slappe Bodem (PSB). Partijen binnen het PSB zorgen ervoor dat bodemdaling niet alleen op de agenda blijft, maar dat er ook structureel middelen komen voor innovatie en wetenschappelijk onderzoek.

Regiodeal Bodemdaling Groene Hart

Met de Regio Deal Bodemdaling Groene Hart werken Rijk en regio samen aan het ontwikkelen van nieuwe handelingsperspectieven voor bewoners, bedrijven en overheden voor het omgaan met de gevolgen van bodemdaling in het Groene Hart. Gouda heeft daarin twee projecten ingediend.

De Toolbox Historische Binnensteden is eind 2022 opgeleverd. Met deze toolbox zijn de beleidsinstrumenten en handelingsperspectieven die in Gouda zijn ontwikkeld verder ontwikkeld en verspreid. Historische steden in Nederland kunnen deze toolbox gebruiken bij hun aanpak van aan bodemdaling gerelateerde problemen.

In 2022 is het nationaal Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen gevestigd aan de Markt in Gouda. In het voorjaar van 2023 vindt de officiële opening plaats. Samen met Platform Slappe Bodem, de Coalitie Stevige Steden, Kenniscentrum Aanpak Funderingsproblematiek (KCAF) en andere kennisinstellingen is een werkplan opgesteld. Ook het Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling is onderdeel geworden van het kenniscentrum. Daarnaast is Campus Gouda betrokken, om de triple helix-samenwerking in de stad en regio op het gebied van bodemdaling te versterken.

Voor de vestiging van het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen en Campus Gouda is begin 2022 het rijksmonumentale pand Arti Legi aan de Markt strategisch verworven.

Energietransitie: gasloos bouwen en wonen

Na het vaststellen van de Regionale energiestrategie 1.0 Midden-Holland (RES) en de Transitievisie Warmte (TVW) in 2021 heeft 2022 in het teken gestaan van het opstarten van de uitvoering.

Regionale Energiestrategie

Om de doelstellingen uit de RES te realiseren is in 2022 het Servicepunt Energietransitie Bedrijven opgericht. Dit servicepunt ondersteunt bedrijven in Midden-Holland bij het realiseren van duurzame opwek en energiebesparing. Verder is medio 2022 de RES Tussenrapportage opgeleverd. Hierin is uiteengezet wat de regio heeft gerealiseerd en wat er nog moet gebeuren om de duurzaamheidsdoelstellingen van 2030 te behalen.

Daarnaast is gewerkt aan een beleidskader Lokaal Eigendom en een uitnodigingskader voor zon op land. Beiden zullen in 2023 aan de raad worden voorgelegd.

Afgelopen jaar werd ook duidelijk dat Rijkswaterstaat het programma Opwek Energie op Rijksground (OER) zal uitbreiden met de in de RES 1.0 daarvoor aangewezen infrastructuur, te weten de A12, A20 en N11.

Transitievisie Warmte en Gouds isolatieprogramma

In de TVW zijn twee buurten aangewezen om te starten met nadere uitwerking van de plannen om aardgasvrij te worden. In Plaswijck Kern zijn voorbereidende gesprekken geweest met de verschillende stakeholders om tot een gezamenlijke aanpak te komen en is contact gelegd met diverse bewonersinitiatieven. In Middenwillens West is de eerste bewonersavond geweest om de mogelijkheden en wensen te bespreken.

Eind 2022 is het Gouds Isolatieprogramma (GIP) door de raad vastgesteld. Het GIP is een plan om ervoor te zorgen uiteindelijk alle woningen van Gouda in 2040 op het niveau van 'de standaard' zitten en daarmee klaar zijn voor aardgasvrij verwarmen. In het GIP is voor 2023 en 2024 een uitvoeringsprogramma opgenomen met concrete maatregelen en doelgroepen waar mee gestart gaat worden. Het GIP vormt hiermee de structurele voortzetting en inbedding van de vele acties die onder de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) en RRE Woningen zijn opgezet. Na deze incidentele rijkssubsidies is er nu vanuit het rijk structureel geld beschikbaar gesteld waarmee het GIP in ieder geval deels kan worden gefinancierd.

Bij het vaststellen van de TVW werd ook geld beschikbaar gesteld voor initiatieven uit de verkenningblokken. Met dit geld is de subsidieregeling Samen naar Duurzame Warmte (SDW) gefinancierd. Met deze regeling konden inwoners subsidie aanvragen om onderzoek naar alternatieven voor aardgas te financieren. In 2022 is één maal gebruik gemaakt van SDW, maar er zijn meerdere buurten en een bedrijventerrein die een aanvraag voorbereiden.

Tot slot is gestart met het proces om tot afspraken over de governance van warmtenetten te komen. Middels een *deep dive* is met partners in de stad en experts gesproken over verschillende vormen governance. Dit gesprek zal in 2023 verder worden gevoerd.

Acties 2022

Met eigen budget, RREW en specifieke uitkering voor energiearmoede zijn in 2022 veel verschillende acties uitgevoerd. Reeds bestaand en doorgezet zijn onder andere de campagne 'Dit doen wij, wat doe jij', de energiecoaches, junior energiecoaches, VvE-adviezen, subsidie Samen Aardgasvrij Gouda (SAG), duurzame markt, duurzame huizenroute en kortingsbonnen voor kleine maatregelen.

Nieuw in 2022 was de oplevering van het mobiele energieloket. Dit loket staat inmiddels regelmatig ergens in Gouda en vormt daarmee een laagdrempelige manier voor inwoners om vragen te stellen over verduurzaming van de eigen woning.

Ook nieuw was de Goudse subsidieregeling Samen naar Duurzame Warmte (SDW). Met deze regeling konden inwoners meer substantiële bedragen aanvragen om onderzoek naar alternatieven voor aardgas te financieren. Onder de SAG-regeling was de maximale subsidie daarvoor te laag. In 2022 is één maal gebruik gemaakt van SDW, maar er zijn meerdere buurten en een bedrijventerrein die een aanvraag voorbereiden. Voor de subsidieregeling voor het slim instellen van de cv-ketel en radiatoren ('waterzijdig inregelen') bleek weinig belangstelling.

Energiearmoede

In het kader van de aanpak energiearmoede is in 2022 gestart met een klusteam. Zij bezoeken huurders van de woningcorporaties waar energiearmoede wordt verwacht (laag inkomen in combinatie met een EFG-energielabel). Ze geven advies over energiebesparing, delen producten uit en waar nodig brengen ze dit meteen aan in huis. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het aanbrengen van tochtstrips, brievenbusborstel en radiatorfolie of het vervangen van gloeilampen door LED-lampen en een waterbesparende douchekop.

Er is een folder ontwikkeld met 15 eenvoudige energiebesparende maatregelen. De folder bestaat vooral uit pictogrammen, met korte toelichting in het Nederlands, Arabisch en Engels om zo veel mogelijk mensen te bereiken. Deze is verspreid via het Sociaal team Gouda, via IN-Gouda (ca. 40 sociaal maatschappelijke organisaties) en bij alle buurthuizen in de stad. Verder zijn bij de Voedselbank energiebesparende materialen uitgedeeld en is er contact gelegd met de moskeeën in de stad om ook daar een uitdeelactie te starten.

Tot slot nam de gemeente deel aan verschillende bewonersavonden om ook daar de mogelijkheden om met kleine maatregelen energie te besparen toe te lichten.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

De gemeente Gouda heeft in de afgelopen jaren de eerste stappen gezet in de verduurzamingsopgave van het gemeentelijk vastgoed. De eerste fase is in 2022 grotendeels afgerond. In lijn met de ambitie uit het bestuursakkoord wordt in 2023 verdere invulling gegeven aan de tweede fase. Doel is in de tweede helft van 2023 een routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed op te leveren. De routekaart geeft een integraal beeld van de wijze waarop de gemeente Gouda invulling geeft aan de verduurzamingsambitie van haar vastgoed.

Milieu

In 2022 zijn de nieuwe geluidskaarten voor de komende vijf jaar opgesteld. In 2023 wordt daaruit volgend het Actieplan Geluid opgesteld. In samenwerking met de ODMH zijn door de exploitant van reclamepanelen maatregelen genomen om de ervaren geluidshinder van de reclamepanelen te verminderen.

Als deelnemer van het Schone Lucht Akkoord zet de gemeente zich in om de luchtkwaliteit te bevorderen. Uit evaluatie van de genomen maatregelen blijkt dat Gouda op koers ligt om de ambitie van 50% gezondheidswinst in 2030 te behalen.

Bodemkwaliteit blijft de aandacht hebben van gemeente in samenwerking met de ODMH. Na vaststelling van beleid voor PFAS in 2021 wordt in 2023 de Nota Bodembeheer geactualiseerd.

3.2.2 Eigen indicatoren

Het dashboard Duurzaamheid biedt aanvullend op deze eigen indicatoren een overzicht van diverse indicatoren op het gebied van duurzaamheid. Dit dashboard verschijnt elk jaar in de periode mei-juni. Daarnaast bevat de evaluatie van de Structuurvisie Groen en het Groenfonds, die in dezelfde periode verschijnt, indicatoren op het gebied van groen.

Taakveld	Omschrijving	Begroot	Streefwaarde	Stand 2022
7. Volksgezondheid en milieu	Bomenbalans	23.002	Toename. Minimaal 22.500 bomen in openbaar gebied (peil 2017)	23.799 (incl. fase 1 Westergouwe)

Taakveld	Omschrijving	Begroot	Streefwaarde	Stand 2022
7. Volksgezondheid en milieu	Groenbalans	2.050.411	Toename. Minimaal 2.043.560 m ² groen (peil 2019) exclusief Westergouwe	2.091.640 m ² (incl. fase 1 Westergouwe)
7. Volksgezondheid en milieu	Groenherstel	5.000	Toename aantal m ² openbaar groen in bestaande stad, exclusief Westergouwe	Er zijn in 2022 geen metingen uitgevoerd.

Toelichting algemeen:

Het dashboard Duurzaamheid biedt, aanvullend op deze eigen indicatoren, een overzicht van diverse indicatoren op het gebied van duurzaamheid. Daarnaast bevat de evaluatie van de Structuurvisie Groen en het Groenfonds, die jaarlijks in mei verschijnt, indicatoren op het gebied van groen.

Toelichting bomenbalans:

Er zijn 797 meer bomen geregistreerd dan in 2021. Dit komt deels door nieuwe aanplant en deels door zaailingen in bosplantsoenen die nu apart als boom kunnen worden aangemerkt. Daarnaast zijn afgelopen jaar de bomen in fase 1 van Westergouwe meegeteld.

Toelichting groenbalans:

Er is geen meting uitgevoerd naar de toe- of afname van het areaal groen.

3.2.3 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
7. Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2016	199	189	100 kg in 2022	112 kg in 2022
			2021	119	169		
7. Volksgezondheid en milieu	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2019	4,3	20,1	5%	nog geen cijfers over 2021
			2020	6,7	26,8		

Toelichting omvang huishoudelijk restafval: de hoeveelheid restafval per inwoner is ook in 2022 gelijk gebleven. Deze trend is ook landelijk te herkennen. Inwoners lijken minder bereid hun afval te scheiden. Ten opzichte van het referentiejaar is er nog steeds sprake van een afname van 87 kg per inwoner.

Toelichting percentage hernieuwbare elektriciteit: de cijfers van 2020 zijn de meest actuele cijfers in de Klimaatmonitor. Het berekende percentage hernieuwbare elektriciteit voor 2020 is 6,7%. De berekende hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit is 61TJ voor 2020. Dit is een flinke toename ten opzichte van 10TJ in 2015.

3.2.4 Wat heeft het gekost?

3.2.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Verskil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	29.804	28.253	28.085	168
Baten	-30.924	-30.396	-30.712	316
Saldo van baten en lasten	-1.119	-2.143	-2.627	484
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-1.000	-1.400	-1.400	0
Gerealiseerd resultaat	-2.119	-3.543	-4.027	484

3.2.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
7.2 Riolering	Lasten	17.071	14.256	15.386	-1.130
7.2 Riolering	Baten	-18.920	-17.943	-18.148	205
Saldo		-1.849	-3.687	-2.762	-925
7.3 Afval	Lasten	10.284	9.794	9.426	367
7.3 Afval	Baten	-12.004	-11.513	-11.681	168
Saldo		-1.719	-1.719	-2.254	535
7.4 Milieubeheer	Lasten	2.449	4.204	3.273	930
7.4 Milieubeheer	Baten	0	-940	-884	-57
Saldo		2.449	3.264	2.390	874
Totaal saldo taakvelden		-1.119	-2.143	-2.627	484

3.2.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
7.2 Riolering		925 N
Per saldo treedt een nadeel op. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat er meer onderhoud is gepleegd (deels doorgeschoven uit 2021) en door een juridische procedure.	431	N
Er wordt meer gedoteerd aan de voorziening. Dit is vooral om te voorkomen dat het egalisatiedeel niet negatief komt te staan.	561	N
De opbrengst heffingen is iets hoger dan verwacht. Dit wordt veroorzaakt door de aanslagen die in 2022 over voorgaande jaren zijn opgelegd.	67	V
7.3 Afval		535 V
De lasten zijn per saldo lager dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door meevallers op kapitaallasten en bij inzameling en verwerking van afval en door tegenvallers op afvalverwijdering (opruimen van dumpingen en bijplaatsingen).	368	V
De inkomsten exclusief heffingen zijn hoger dan verwacht. Dit betreft opbrengsten gescheiden afvalinzameling en verwerking afval	311	V
De opbrengst (afvalstoffenheffing en reinigingsrechten) is lager dan geraamd. Er wordt minder afval ingezameld dan verwacht. Dat is op zich een goed teken. Dat betekent dat mensen het afval beter scheiden.	97	N
Omdat er per saldo een voordeel optreedt, is de benodigde onttrekking aan de egalisatievoorziening lager dan geraamd.	47	N
7.4 Milieubeheer		873 V
Een voordeel van € 450.000 treedt op bij het Programma Energietransitie, voornamelijk door herprogrammering van de activiteiten en de niet-voorzienbare ontvangst van middelen Klimaatakkoord. Voorgesteld wordt om deze programmagelden in 2023 opnieuw beschikbaar te stellen en toe te voegen aan de in te stellen reserve Klimaat en Energie.	450	V
Diverse voordelen op een aantal individuele budgetten Duurzaamheid en Milieubeheer	216	V
Gouda heeft een definitieve beschikking ontvangen waarin opgenomen is dat het restant van de SiSa C1-middelen Regeling Reductie Energiegebruik niet hoeft te worden terugbetaald. Dit bedrag valt vrij in het rekeningeresultaat, voorgesteld wordt om dit toe te voegen aan de nog in te stellen Reserve Klimaat en Energie.	207	V

3.2.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Vershil	V/N
Geen toe te lichten mutaties op reserves onder dit programma.		
Totaal	0	V

3.2.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

Verbonden partijen	Doel
Omgevingsdienst Midden-Holland (milieudeel)	De ODMH draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doet hij door milieutaken uit te voeren in opdracht van de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland.
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden. Het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten van en de biodiversiteit binnen de groengebieden, alsmede de bevoordeling van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.

Verbonden partijen	Doel
Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Omgevingsdienst Midden-Holland

De milieutaken van de ODMH omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels, en advisering, ontwikkeling en uitvoering van milieu- en duurzaamheidsbeleid. Jaarlijks gaat het bij Gouda onder meer om 150 milieuvergunningen, meldingen en ontheffingen en 300 toezichtstaken. De ODMH adviseerde over milieu- en duurzaamheidsaspecten bij ruimtelijke plannen. Verder hielp ODMH lokale initiatieven in de energietransitie met advies en informatie en verzamelde informatie voor een korte termijn aanpak energiearmoede. ODMH voerde geluidsmetingen uit bij evenementen en was betrokken bij het oplossen van de overlast die omwonenden ervaarden van de reclamezuilen in de Binnenstad. De gemeente kon in 2022 voldoen aan de EU-richtlijn Omgevingslawaai door het op tijd vaststellen van de geluidsbelastingkaarten. Ten slotte had de implementatie van de Omgevingswet en de opvolging van het rapport van Commissie van Aartsen over milieucriminaliteit de aandacht.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

Klimaatadaptatie is belangrijk om Gouda toekomstbestendig te maken en de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden voor mens en dier. Naast het aanwezige groen in de stad zijn de omliggende recreatiegebieden van de Groenalliantie Midden-Holland hiervoor van groot belang. Deze gebieden dragen bij aan de vermindering van hittestress, geven inwoners van Gouda ruimte om de warme stad voor een paar uur te 'ontvluchten' en fungeren mee in het totale wateropvangsysteem van de stad. Inwoners van Gouda recreëren onder andere in het Krimpenerhout, Loetbos, Reeuwijkse Hout, Goudse Hout, 't Weegje, Twaalfmorgen, Oostpolder, Gouwebos en Elfhoeven

Naast gebiedsgerichte investeringen heeft Groenalliantie in 2022 positief bijgedragen aan bredere opgaven als gezondheid, biodiversiteit, de energietransitie en klimaatadaptatie. Zo kunnen de natuur- en recreatiegebieden een bijdrage leveren aan de infiltratie van regenwater of dit regenwater langer vasthouden. Groenalliantie wil een duurzame balans tussen natuur en recreatie borgen. Daarom heeft het bestuur van Groenalliantie in 2022 het ontwikkelingsplanproject 'Versterking natuurwaarden en biodiversiteit' voor de Goudse Hout vastgesteld. Dit zal als pilot dienen voor alle andere gebieden van Groenalliantie. In de Goudse Hout en Oostpolder zijn natuurvriendelijke oevers, amfibieënpoelen en bijenwallen aangelegd. Daarnaast zet de Groenalliantie het onderzoek naar de mogelijkheden voor verduurzaming in 2022 voort. Zo is in 2022 een start gemaakt met het opstellen van het handelingskader klimaat.

In 2022 heeft Groenalliantie een start gemaakt de procedure om een marktpartij te selecteren, bij de Reeuwijkse Hout parkeerplaats, die Solar Carports (overkappingen met zonnepanelen) mag ontwikkelen (vergunning aanvragen, bouwen en exploiteren). De procedure moet leiden tot een contract met een ontwikkelaar die de Solar Carports voor eigen rekening en risico gaat ontwikkelen, bouwen en exploiteren.

Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de reinigingsheffingen en de rioolheffingen ter dekking van de kosten van het ophalen en verwerken van afvalstoffen en voor de werking van een adequaat rioolstelsel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd

3.3 Wonen en leefomgeving

Lasten * € 1.000
50.673

Baten * € 1.000
26.264

Percentage van totale uitgaven
16%

Waar staat het programma voor?

In het programma Leefomgeving en Wonen komen alle onderwerpen samen die Gouda tot een fijne leef- en werkstad maken. Hoe zorgen we dat de stad bereikbaar is en blijft, voor zowel bezoekers, werkenden als bewoners? Dat er een breed aanbod is aan woningen voor de verschillende doelgroepen en eventuele nieuwkomers? Dat de leefomgeving aantrekkelijk is en blijft? Hoe gaan we om met afval? Deze en nog meer onderwerpen komen terug in dit programma.

Wat heeft Gouda bereikt?

Woningbouw voor elke doelgroep

In 2022 zijn in totaal meer dan 400 nieuwe woningen opgeleverd waarvan meer dan 100 in de sociale of middeldure huur. Naast dit gerealiseerde aantal zijn er ook nog eens bijna 300 sociale huurwoningen in aanbouw. Waaronder op de locatie naast de bioscoop in de Spoorzone. Ook is de regeling rondom opkoopbescherming sinds 2022 van kracht. Hierdoor blijft de bestaande woningvoorraad beter beschikbaar.

Implementatie Omgevingswet

Ondanks dat de inwerkingtreding opnieuw is uitgesteld is de organisatie volop bezig met de voorbereidingen om op de manier zoals de Omgevingswet verwacht, te kunnen werken. De intake- en omgevingstafels zijn structureel ingevoerd en in 2022 zijn alle voorbereidingen getroffen om in 2023 te starten met het uitwerken van gebiedsprogramma's. Het opstellen daarvan vraagt om integrale afwegingen over de eigen beleidsgrenzen heen en zorgen voor de input voor het opstellen van het omgevingsplan. Instrumenteel is het aansluiten van de DSO om zo ketentesten te kunnen doen.

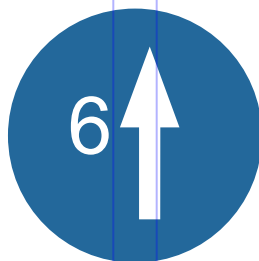
Stimuleren duurzame mobiliteit

Met bereikbaarheid en veiligheid voorop zijn 25 schoolzones ingericht en de wijkmobiliteitsplannen afgemaakt. Als onderdeel van het Verkeerscirculatieplan wordt uitgewerkt hoe de verschillende wijken en de binnenstad niet alleen goed bereikbaar te houden, maar ook in balans zijn met de aantrekkelijkheid en de ruimtelijke kwaliteit. Ook zijn er 164 nieuwe laadpalen geplaatst.

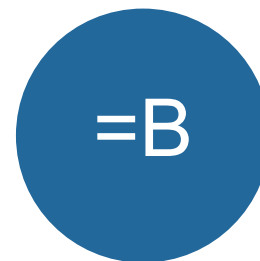
Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Aantal locaties gewerkt aan bouw sociale en middeldure huurwoningen

Aantal aangepakte knelpunten voor betere bereikbaarheid

Gemiddelde kwaliteit openbare ruimte is op niveau B (CROW) gebleven